

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Víta Rakušana, Věry Kovářové, Jana Farského, Petra Gazdíka, Jany Krutákové a Petra Pávka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška Ministerstva dopravy č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů (sněmovní tisk č. 292)

Vláda na své schůzi dne 7. listopadu 2018 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška Ministerstva dopravy č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů, a zaujala k němu **nesouhlasné stanovisko**, a to zejména z následujících důvodů:

1. Obecně vláda k předloženému návrhu zákona uvádí, že návrh nezohledňuje systematiku stávající právní úpravy řidičských oprávnění a řidičských průkazů ani podstatu správního řízení o udělení řidičského oprávnění a jeho zpracování nadto vykazuje řadu zásadních nedostatků včetně skutečnosti, že vedle novely zákona o silničním provozu obsahuje také novelu vyhlášky vydané k provedení tohoto zákona, což je nepřípustné.
2. Vláda upozorňuje, že správní postupy spočívající v prosté výměně řidičského průkazu prováděné například z důvodu skončení jeho platnosti nebo jeho poškození a v udělení řidičského oprávnění je třeba důsledně rozlišovat, což platná právní úprava záměrně činí. Zatímco v případě výměny řidičského průkazu jde o relativně jednoduchý a časově nenáročný úkon, při němž k posouzení splnění podmínek zpravidla postačuje ověření, zda žadatel je či není držitelem řidičského oprávnění, v případě správního řízení o udělení řidičského oprávnění musí správní orgán teprve posoudit, zda žadatel splňuje řadu zákonem stanovených podmínek. Toto ověření se provádí zpravidla na základě předložených listin (například posudku o zdravotní způsobilosti nebo dokladu o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel) nebo využitím přístupu do příslušných evidencí, jako v případě podmínky, že žadatel není ve výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, jejíž splnění se ověřuje v registru řidičů a v Rejstříku trestů. V průběhu řízení o udělení řidičského oprávnění

může vyvstat potřeba doplnění některých podkladů od samotného žadatele nebo nutnost ověřit některé skutečnosti časově náročnějším postupem. Zejména u cizinců dochází k ověřování splnění podmínky obvyklého bydliště na území České republiky či v případě pochybností také k písemnému ověření (prostřednictvím Národního kontaktního místa) pravdivosti tvrzení o tom, že jim v jiném členském státě Evropské unie nebyl uložen zákaz řízení motorových vozidel, nebo tvrzení, že žadatel není držitelem řidičského oprávnění uděleného jiným členským státem Evropské unie (prostřednictvím evropského informačního systému RESPER).

3. Dále vláda poznamenává, že při posuzování podmínek pro udělení řidičského oprávnění se nelze spolehnout na čestné prohlášení žadatele a rezignovat na zjištění skutečného stavu, neboť to by bylo jednak v rozporu se zásadou materiální pravdy vyjádřenou v § 3 správního řádu, ale především by takový postup představoval riziko z hlediska bezpečnosti silničního provozu. Již podle současné právní úpravy navíc musí být o žádosti o udělení řidičského oprávnění rozhodnuto bez zbytečného odkladu, neboť i na toto rozhodování se vztahuje ustanovení § 71 správního řádu, a doplnění takového požadavku do zákona o silničním provozu by proto bylo zcela zbytečné. K tomu je nutno dodat, že navrhované oddělení okamžiku udělení řidičského oprávnění a vydání řidičského průkazu ve zkrácené lhůtě nemá smysl ani vzhledem k tomu, že řidičský průkaz je veřejnou listinou sloužící k osvědčení řidičského oprávnění a řidič jej při řízení motorového vozidla musí mít vždy u sebe. Samotná skutečnost, že mu bylo uděleno řidičské oprávnění, by tak pro řidiče žádný význam neměla. I proto stávající právní úprava využívá institut nahrazení písemného vyhotovení rozhodnutí vydáním dokladu ve smyslu § 151 správního řádu, neboť podle § 129 odst. 1 zákona o silničním provozu se v případě vyhovění žádosti o udělení řidičského oprávnění anebo o rozšíření řidičského oprávnění vydá žadateli místo rozhodnutí řidičský průkaz s uděleným nebo s rozšířeným řidičským oprávněním; tuto úpravu však předložený návrh nijak nezohledňuje a nemění.
4. Vláda je dále toho názoru, že při plošném umožnění žádat vydání řidičského průkazu ve zkrácené lhůtě by nepochybně v řadě případů docházelo k tomu, že z objektivních důvodů souvisejících s nutností náležitého posouzení žádosti by o žádosti nemohlo být rozhodnuto včas, a tedy by nemohl být včas vydán ani řidičský průkaz, což by vedlo k nárůstu administrativy spojené s nutností vracet vyšší správní poplatek spojený s tímto typem žádosti. Navržená změna by také vyžadovala úpravu informačního systému registru řidičů a vyvolala by s tím související náklady, s nimiž předkladatelé ve svém návrhu nepočítají. K tomu lze poznamenat, že po digitalizaci v oblasti řidičských průkazů, k níž došlo od 1. července 2018, jsou řidičské průkazy běžně vydávány

podstatně dříve než ve standardní zákonem stanovené lhůtě 20 dnů a běžně se tak děje 10 až 15 dnů od podání žádosti. Navržená změna by proto v bezproblémových případech nijak významnou úsporu času nepřinesla a v případech náročnějších na posouzení žádosti a ověření všech potřebných skutečností by ze shora uvedených důvodů nebyla využitelná.

5. Pokud jde o legislativně technickou stránku předloženého návrhu, vláda považuje za nutné v prvé řadě upozornit, že návrh má podle svého názvu obsahovat též novelu vyhlášky č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů. Přestože návrh této novely vyhlášky ve vlastním textu návrhu zákona obsažen není, a je připojen pouze v přílohách označených jako „Příloha 1“ a „Příloha 2“, jejichž význam je poněkud nejasný, vláda upozorňuje, že zákonem nelze měnit vyhlášku, neboť vydávání prováděcích právních předpisů nenáleží moci zákonodárné. Zákonem lze celou vyhlášku pouze zrušit, a to za současného zrušení zmocnění k jejímu vydání. Ani v řadě dalších ohledů návrh zákona způsobem svého zpracování neodpovídá ustáleným legislativně technickým pravidlům pro tvorbu návrhů právních předpisů. To platí například pro podobu úvodní věty návrhu, v níž nejsou zohledněny novely zákona o silničním provozu, díky čemuž je návrh fakticky neurčitý, nebo pro nestandardní způsob formulace novelizačních bodů, anebo pro absenci změny ve zmocňovacím ustanovení v § 137 odst. 1 zákona o silničním provozu v návaznosti na doplnění nového odstavce v § 92 téhož zákona.